

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern

(ce vizează aspecte fiscale și vamale)

În temeiul art.6 lit.h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare, Guvernul,

HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr.294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.30-33 art.288), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1 la punctul 3, alineatul al treilea, liniuța „ - borderou de achiziție a laptelui” se exclude;

1.2 la anexa nr.1, punctul 1 va avea următorul conținut:

„Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului Finanțelor:

Factură fiscală;

Borderou de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal;

A-2/bi Bon de comandă.”.

2. Hotărârea Guvernului nr.1583/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de restituire din buget a sumelor accizelor, achitate de către agenții economici pentru alcoolul etilic nedenaturat, procurat în scopul utilizării în medicină (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.173 art.1728), se abrogă.

3. La anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.66-68, art.434), cu modificările ulterioare, litera b) se completează cu poziția 94 cu următorul cuprins:

94.	Cadrul Incluziv BEPS (Base Erosion and Profit Shifting)	Serviciul Fiscal de Stat
-----	---	--------------------------

4. Hotărârea Guvernului nr.93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.140), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

4.1. punctul 12 va avea următorul cuprins:

„12. Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101¹, 101³, art.101⁴ și 101⁶ din Codul fiscal și art.4 alin.(13⁸) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat.”;

4.2. la punctul 13:

4.2.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu a trecut 12 luni - pentru contribuabilii, deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 luni - pentru celelalte entități.”;

4.2.2. subpunctul 4) se abrogă;

4.3. punctul 14 va avea următorul cuprins:

„14. Sumele TVA restituite subiecților impozabili, în modul stabilit la punctul 13 din prezentul Regulament, sunt supuse de către Serviciul Fiscal de Stat controlului tematic cel puțin o dată pe parcursul a 12 luni - pentru contribuabilii mari și 24 luni - pentru celelalte entități, de la ultima perioada fiscală pentru care s-a efectuat controlul privind restituirea TVA.”;

4.4. la punctul 19, ultima propoziție se exclude;

4.5. la punctul 47³, subpunctul 1), textul „20%” se substituie cu textul „50%”;

4.6. Anexa nr.1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr.1
la Regulamentul privind restituirea
taxei pe valoarea adăugată

**Cerere privind restituirea
și stingerea obligației fiscale prin
compensare a taxei pe valoarea adăugată**

Codul fiscal _____

Denumirea subiectului impozabil _____

Adresa sediului _____ str. _____ nr. _____

Telefonul de contact _____

Solicit restituirea sumei de _____, lei

în baza (legii, articolului) _____

conform datelor din declarația/declarațiile TVA aferente perioadei:

De la	____/____
Până la	____/____

Se indică în formatul: LL/AAAA

** În cazul solicitării restituirii TVA pentru o sigură lună, în boxele destinate completării primei luni și ultimei luni din perioada solicitată, se indică aceiași perioadă fiscală.*

După acceptarea sumelor TVA supuse restituirii, solicit ca diferența dintre suma confirmată spre restituire și suma îndreptată în contul stingerii restanțelor să fie îndreptată la contul bancar/de plăți _____, sau

(codul IBAN)

în contul stingerii obligațiilor fiscale viitoare, în limita mijloacelor bănești acceptate spre restituire:

Codul clasificăției economice	Codul localității	Suma (lei)	
		Plăți de bază/amenzi	Majorări de întârziere
Total			

Notă: În cazul existenței restanțelor, compensarea se efectuează la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu prevederile art.175 alin.(2) și art.176 alin.(1) din Codul fiscal cu respectarea succesiunii cronologice de naștere a acestora, reglementate de art.179 din Codul fiscal

Data cererii _____

Semnătura conducătorului _____”.

5. La punctul 4 din Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.416-422, art.1382), cu modificările ulterioare, textul „(în scris sau în format electronic)” se completează cu textul „în perioada 1 iunie – 30 septembrie a fiecărui an.”.

6. Hotărârea Guvernului nr.235/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.127, art.304), cu modificările ulterioare, se completează cu punctul 6¹ cu următorul cuprins:

„6¹. Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificăția economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.”.

7. La punctul 35, subpunctul 1) litera a) și subpunctul 2) din Hotărârea Guvernului nr.807/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.321-332, art.858), cu modificările ulterioare, cuvântul „control” se substituie cu cuvântul „management”.

8. Punctul 16 din Hotărârea Guvernului nr.704/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2019, nr.400-406 art.1041), cu modificările ulterioare, se completează cu un enunț cu următorul cuprins:

„În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.”.

9. Hotărârea Guvernului nr.517/2022 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2022, nr.267-273 art.663), cu modificările ulterioare, se completează cu Anexa nr.2¹ și Anexa nr.4¹ cu următorul cuprins:

„Anexa nr.2¹
la Regulamentul cu privire la evidența unică
a contravențiilor, a cauzelor contravenționale
și a persoanelor care au săvârșit contravenții

Original

Numărul de înregistrare | | | | | | |

Seria XXX | | |

comisă cu mijlocul de transport de tip _____, marca/model _____, n.î. _____, ignorând prevederile _____, prin ce a comis o contravenție, prevăzută la art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delictive: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____.

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoștință cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 _____.

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

12. Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional: _____.

13. Obiecțiile și probele victimei: _____.

14. Procesul-verbal a fost încheiat în _____.

(prezența/absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

15. Martor asistent: _____.

(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATOR: (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. De sancționare Sancțiunea principală: _____ Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient: _____	III. De remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constator, sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată Temei: _____ Destinatar _____ (datele autorității din care face parte funcționarul abilitat/autorității competente/instanței de judecată) Adresa: _____ Cu recomandarea: _____
II. De încetare a procesului contravențional _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

18. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru ce semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

19. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constator și am primit copia procesului-verbal, pentru ce semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

20. SEMNĂTURA _____

**ÎN ATENȚIA PERSOANEI ÎN A CĂREI PRIVINȚĂ A FOST ÎNTOCMIT
PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE
(Codul contravențional al Republicii Moldova
nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)**

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
 - b) să cunoască fapta imputată;
 - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
 - d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
 - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
 - f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
 - g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
 - h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
 - i) să prezinte probe;
 - j) să formuleze cereri;
 - k) să conteste decizia asupra cauzei;
 - l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
 - m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
 - n) să solicite audierea martorilor;
 - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
 - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
 - q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
 - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
 - t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
 - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
 - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
 - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
 - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanței;
 - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;
 - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 34. Amenda

(1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.

(2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2¹) Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

(2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2⁴) Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin.(2⁶)–(2⁹).

(2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv.

(2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

(3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amendă în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amendă prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amendă se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștință persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e²), cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de către Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copii de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.

Anexa nr.4¹
la Regulamentul cu privire la evidența unică
a contravențiilor, a cauzelor contravenționale
și a persoanelor care au săvârșit contravenții

Numărul de înregistrare|_|_|_|_|_|_|_|

Seria XXX | | |

Codul agentului constatator | | | | |

Nr.							
-----	--	--	--	--	--	--	--

DECIZIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENTIONALE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.

2. **Agentul constatator:** _____, calitatea _____, numele _____, prenumele _____,
denumirea _____ autorității _____ pe _____ care _____ reprezintă
_____, adresa juridică _____

3. Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Persoana fizică/cu funcție de răspundere: numele _____, prenumele _____, data nașterii _____, cetățenia _____, sexul _____, ocupația _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică: denumirea _____, sediul _____

IDNO | | | | | | | | | | | | | | | | , reprezentantul _____.

4. Timpul săvârșirii: ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârșirii _____.

5. Locul săvârșirii:

6. Fapta contravențională:

cauzând paguba _____,
comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____, marca/model _____,
_____, ignorând prevederile _____, prin ce a comis o contravenție, prevăzută la art.: _____ din Codul
vențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delictive:

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:

(semnătura)

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoștință cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic:

11. Anexe:

12. Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

13. Obiecțiile și probele victimei:

14. Martor asistent:

(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

În baza art.403 și art.447¹ alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUȚIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. Încetarea procesului contravențional (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	II. De sancționare Sancțiunea principală: Sancțiunea complementară: _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către

contravenient: _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 și 451⁵ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluția asupra cauzei contravenționale și am primit copia deciziei, pentru ce semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

18. SEMNĂTURA

(agentul constator)
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

Copia

Numărul de înregistrare _____

Seria XXX _____

Codul agentului constator _____

Nr. _____

DECIZIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.

2. Agentul constator: calitatea _____, numele _____, prenumele _____, denumirea autorității pe care o reprezintă _____, adresa juridică _____.

3. Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Persoana fizică/cu funcție de răspundere: numele _____, prenumele _____, data nașterii _____, cetățenia _____, sexul _____, ocupația _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, IDNP _____, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică: denumirea _____, sediul _____, IDNO _____, reprezentantul _____.

4. Timpul săvârșirii: data _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârșirii _____.

5. Locul săvârșirii: _____.

6. Fapta contravențională: _____

cauzând paguba _____, comisă cu mijlocul de transport de tip _____, marca/model _____, n.î. _____, ignorând prevederile _____, prin ce a comis o contravenție, prevăzută la art.: _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delict: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____

(semnătura)

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoștință cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic:

11. Anexe:

12. Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

13. Obiecțiile și probele victimei:

14. Martor asistent:

(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

În baza art.403 și art.447¹ alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUȚIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. Încetarea procesului contravențional (se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)	II. De sancționare Sancțiunea principală: Sancțiunea complementară: Măsuri de siguranță Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient:

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 și 451⁵ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu mărirea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluția asupra cauzei contravenționale și am primit copia deciziei, pentru ce semnez:

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

18. SEMNĂTURA

(agentul constatator)
(persoana competentă
să soluționeze cauza)

(părintele/reprezentantul
legal/apărătorul)

(victimă)

(martor)

Verso

ÎN ATENȚIA CONTRAVENIENTULUI
(Codul contravențional al Republicii Moldova
nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- la apărare;
- să cunoască fapta imputată;
- să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
- să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
- să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
- să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
- să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- să prezinte probe;
- să formuleze cereri;
- să conteste decizia asupra cauzei;
- să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;

- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
 - n) să solicite audierea martorilor;
 - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
 - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
 - q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
 - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
 - t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
 - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
 - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
 - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
 - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței;
 - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată;
 - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 34. Amendă

- (1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.
- (2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.
- (2¹) Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:
- a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;
 - b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.
- (2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.
- (2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.
- (2⁴) Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.
- (2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin.(2⁶)–(2⁹).
- (2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv.
- (2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.
- (2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.
- (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.
- (3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.
- (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amendă în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor [Codului de executare](#). În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:
- a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amendă prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;
 - b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;
 - c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;
 - d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amenda se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din [Codul de procedură penală](#), un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din [Codul de procedură penală](#).

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de ireponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e²), cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de către Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.

(6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.”

10. Hotărârea Guvernului nr.92/2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr.95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.93-96, art.193), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

10.1. punctul 1 se completează cu subpunctul 19¹) cu următorul cuprins:

„19¹) *Convenția privind regimul de tranzit comun* – Convenția privind regimul de tranzit comun, încheiată la Interlaken, 20 mai 1987;”;

10.2. punctul 3¹ se completează cu litera r) cu următorul cuprins:

„r) autorizația pentru statutul de exportator aprobat”.

11. Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria BELOUS

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Aprobată în ședința Guvernului

din